

Hver sjette er blevet mobbet på arbejdet

FOA gennemførte i januar 2015 en undersøgelse, der viste, at hver sjette FOA-medlem inden for de seneste 12 måneder har været udsat for mobning, mens de var på arbejde. 1.820 medlemmer deltog helt eller delvist i undersøgelsen, og svarprocenten var 56.

Hovedkonklusioner

- Mobning fylder på arbejdspladsen: Hvert sjette FOA medlem (16 %) har inden for de sidste 12 måneder været udsat for mobning, mens de var på arbejde. 8 ud af 10 (81 %) svarer "Nej" til, at de er blevet mobbet, og 3 procent svarer "Ved ikke".
- Mobning er mindre udbredt i Pædagogisk Sektor: I Pædagogisk Sektor svarer 1 ud af 10 (10 %), at de har været udsat for mobning i løbet af det seneste år. Det gælder for omkring en femtedel (18-20 %) i de øvrige sektorer.
- Mobning blandt kolleger er det mest udbredte: Over halvdelen (56 %) af dem, der er blevet mobbet, er blevet mobbet af en kollega/kolleger. 27 procent er blevet mobbet af deres leder, og 29 procent er blevet mobbet af borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lignende.
- Ingen udvikling siden 2012: En sammenligning med en lignende undersøgelse udført i 2012 viser, at der ikke er sket en udvikling i forhold til andelen af medlemmer, der været udsat for mobning. Fordelingen i forhold til, hvem der udsatte medlemmerne for mobning, har heller ikke ændret sig siden 2012.
- FOA-medlemmer udsættes i højere grad for mobning end den øvrige befolkning: Ved sammenligning med tal fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø fra år 2012 fremgår det, at FOA-medlemmer oftere udsættes for mobning på arbejdspladsen sammenlignet med den øvrige befolkning. Hvor 12 procent af den samlede befolkning har været udsat for mobning, gælder det for 16 procent af FOAs medlemmer. Det skyldes primært, at FOA-medlemmer i højere grad udsættes for mobning fra borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lignende.

KONTAKT

Rapport udarbejdet af:
FOA Kampagne og Analyse

Politisk ansvarlig:

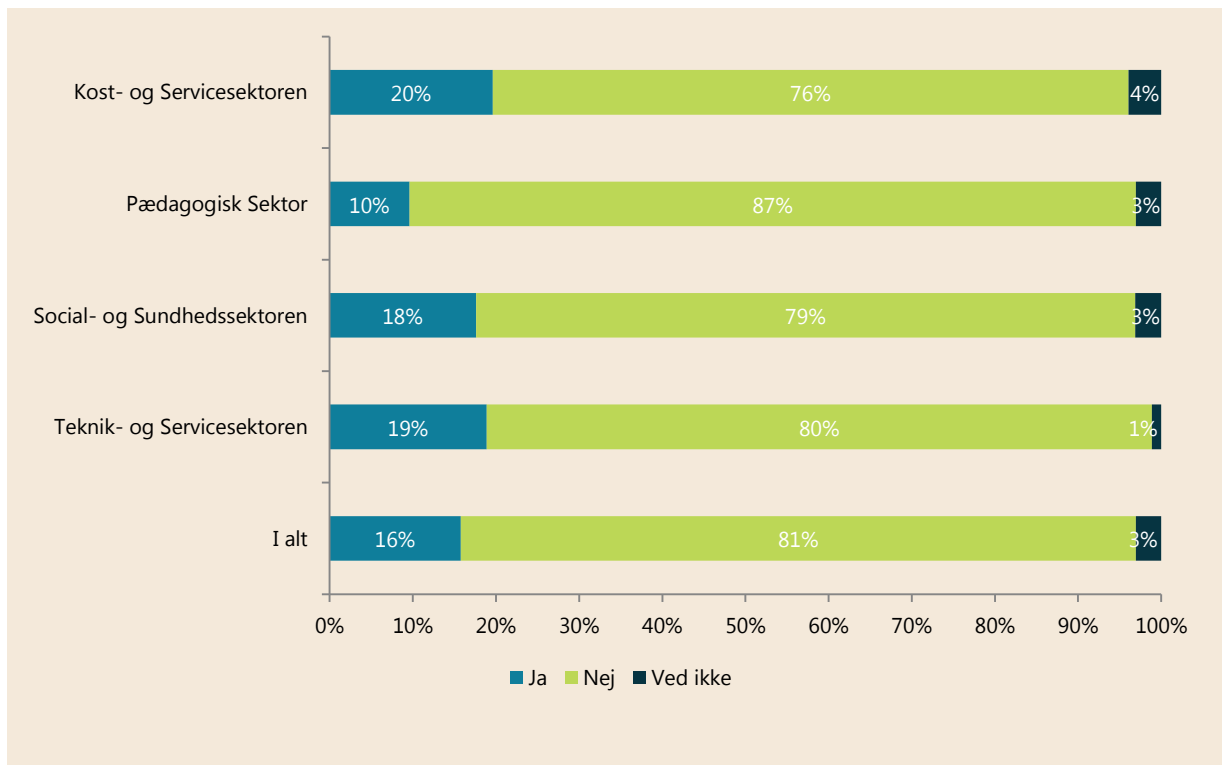
Inge Frölich
Tlf. 46 97 2417

Inger Bolwinkel
Tlf. 46 79 2305

Siff Ørts Gadgaard
Tlf. 46 97 2679

Hver sjette er blevet mobbet på arbejdet

Figur 1 Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for mobning, mens du var på arbejde?

Antal svar: 1.711 (Kost og Service: 102, Pædagogisk: 427, Social og Sundhed: 1.091, Teknik og Service: 90). Tallene i figuren er forbundet med usikkerheder mellem 0,8 og 8,2 procent.

Samlet set svarer hver sjette (16 %) af de deltagende medlemmer ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for mobning, mens de var på arbejde. 8 ud af 10 (81 %) svarer "Nej", og 3 procent svarer "Ved ikke".

Blandt medlemmerne i Pædagogisk Sektor svarer 1 ud af 10 (10 %) ja til, at de har været udsat for mobning på deres arbejdsplads inden for det seneste år.

I Kost- og Servicesektoren, Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren svarer henholdsvis 20, 18 og 19 procent, at de har været udsat for mobning på deres arbejdsplads inden for det seneste år.

Forskellen mellem Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren er statistisk sikker.

Hvis man indenfor Pædagogisk Sektor ser bort fra de medlemmer, der arbejder i dagplejen, stiger andelen, som er blevet mobbet, til 12 procent. Og så er forskellen mellem Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren lige akkurat ikke statistisk sikker længere. Blandt medlemmer, der arbejder i dagplejen, svarer 6 procent, at de har været udsat for mobning, mens de var på arbejde.

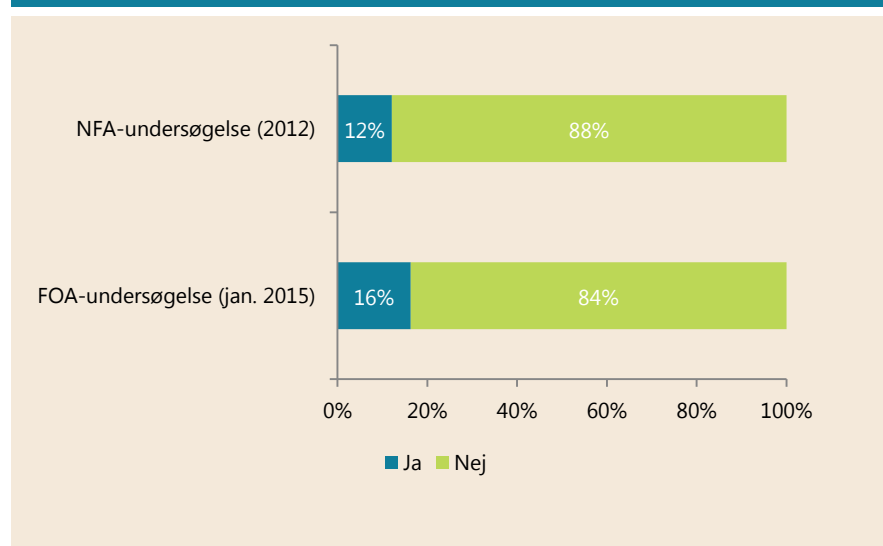
Ingen udvikling siden 2012

I en lignende undersøgelse foretaget i marts 2012 svarede 15 procent, at de inden for de seneste 12 måneder havde været udsat for mobning, mens de var på arbejde. Forskellen mellem de to undersøgelser er ikke statistisk sikker. Der er heller ingen statistisk sikre udviklinger inden for de fire sektorer.

Sammenligning med den øvrige befolkning

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) foretager hvert andet år en undersøgelse af arbejdsmiljøet blandt beskæftigede personer i Danmark. Undersøgelsen spørger bl.a. ind til mobning på arbejdspladsen. Nedenfor i figur 2 ses resultaterne af NFAs undersøgelse overfor resultaterne af denne FOA-undersøgelse.

Figur 2 Har du indenfor de seneste 12 måneder været udsat for mobning på din arbejdsplads?¹

Antal svar: FOA: 1.659, NFA: 16.165. I denne figur ses der bort fra de deltagere, som har svaret "Ved ikke". Tallene i figuren er forbundet med usikkerheder mellem 0,5 og 1,7 procent.

I den samlede befolkning svarer 12 procent ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for mobning på deres arbejdsplads. Det gælder for 16 procent af FOAs medlemmer. Forskellen er statistisk sikker. Der er således en større andel blandt FOAs medlemmer, der har været udsat for mobning i forhold til den samlede befolkning.

¹ NFA havde følgende uddybning ved deres spørgsmål: "Dvs. når en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid - eller gentagne gange på grov vis - udsætter en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende". Derudover havde NFA i første omgang svarmulighederne: Ja, dagligt, Ja, ugentligt, Ja, månedligt, Ja, sjældnere eller Nej, aldrig. De 12 procent, der har svaret "Ja", dækker således over de deltagere, der har svaret ja til, at de, inden for de seneste 12 måneder, er blevet mobbet dagligt, ugentligt, månedligt eller sjældnere.

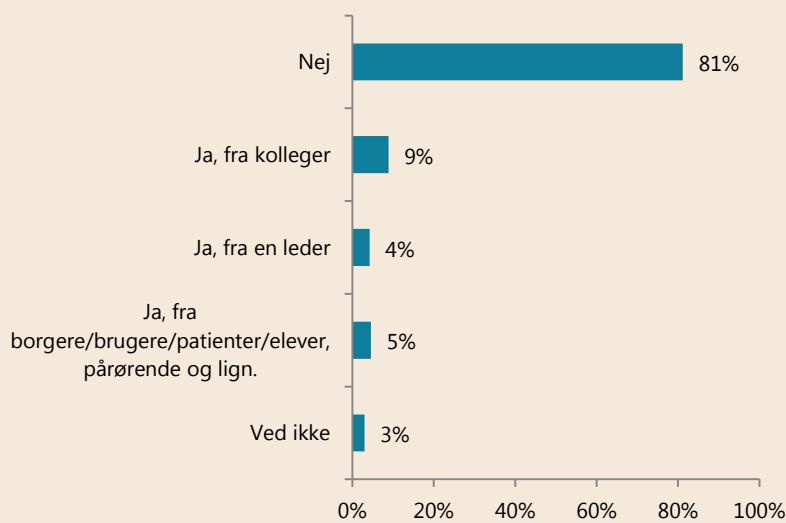
Det er oftest kolleger, der mobber

Figur 3 viser både en oversigt over alle svarene, samt en oversigt over svarene blandt de medlemmer, der har svaret ja til, at de indenfor det seneste år har været udsat for mobning på arbejdspladsen.

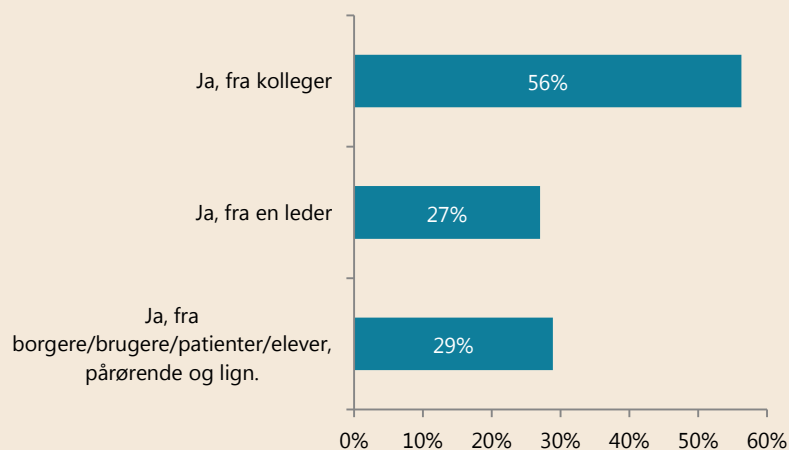
Figur 3 Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for mobning, mens du var på arbejde?

- Medlemmerne havde mulighed for at angive flere "Ja"-svar

Figur 3.1: Samlet fordeling – alle svar

Figur 3.2: Fordeling blandt de medlemmer, der er blevet mobbet

Figur 3.1: Antal svar 1.711. Tallene i tabellen er forbundet med usikkerheder mellem 0,8 og 1,8 procent.
Figur 3.2: Antal svar: 270. Tallene i tabellen er forbundet med usikkerheder mellem 5,3 og 5,9 procent.
Det var muligt at svare "Ja" flere gange, hvis man både er blevet mobbet af kolleger og/eller en leder og/eller borgere/brugere/patienter/elever/pårørende og lign. Derfor summer procentandelene i figuren ikke til 100, da nogle medlemmer har svaret "Ja" flere gange.

Ud fra den samlede fordeling i figur 3.1 kan man se, at 9 procent svarer, at de er blevet mobbet af kolleger, 4 procent er blevet mobbet af en leder, og 5 procent er blevet mobbet af borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lign.

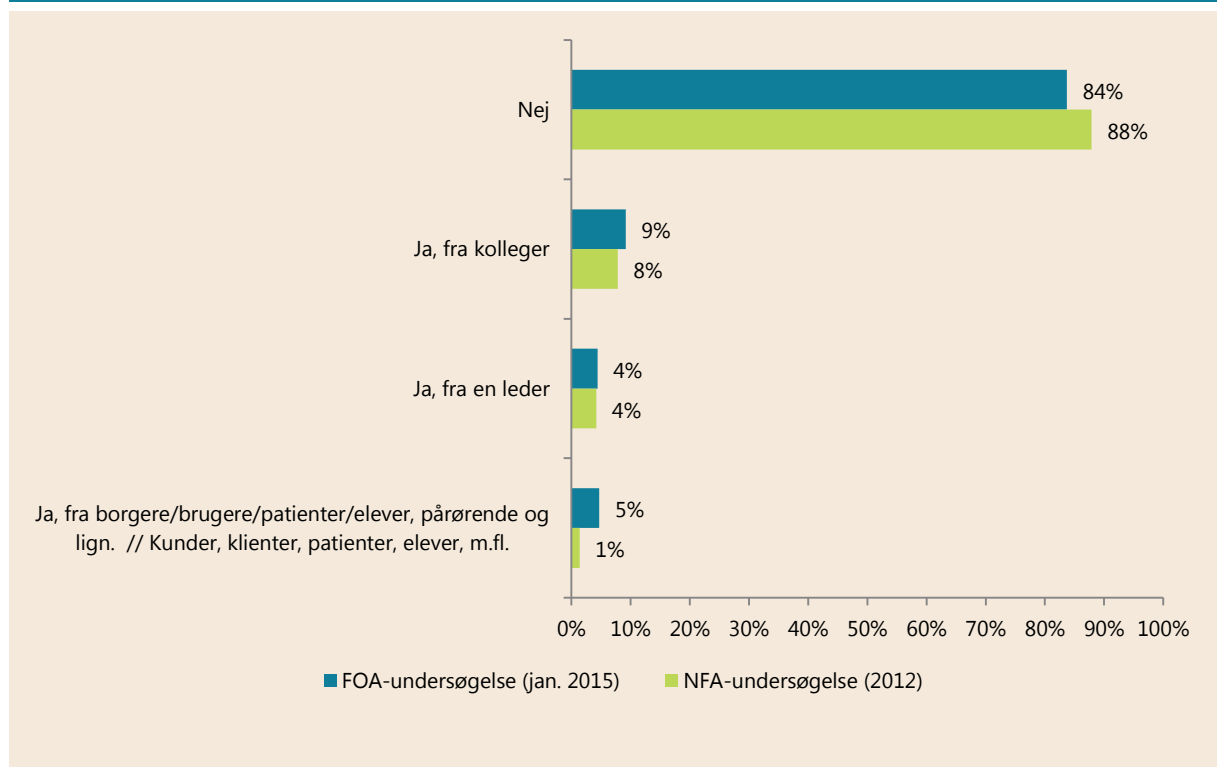
Hvis man ser på fordelingen i figur 3.2 blandt dem, der er blevet mobbet, er over halvdelen (56 %) blevet mobbet af deres kollega/kolleger. 27 procent svarer, at de er blevet mobbet af deres leder og 29 procent svarer, at de er blevet mobbet af borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lignende.

Der er ingen statistisk sikre ændringer i forhold til en lignende undersøgelse foretaget i 2012.

FOA-medlemmer mobbes i højere grad af borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lign.

Figur 4 nedenfor viser forskellene mellem denne FOA-undersøgelse og NFA-undersøgelsen i forhold til, hvem de pågældende blev mobbet af.

Figur 4 FOA: Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for mobning, mens du var på arbejde? / NFA: Hvem udsatte dig for mobning?²

Antal svar: FOA: 1.961, NFA: 16.165. I denne figur ses der bort fra de deltagere, der har svaret "Ved ikke". Tallene i figuren er forbundet med usikkerheder mellem 0,2 og 1,7 procent.

Ud over forskellen mellem andelen, der er blevet mobbet, er der også forskelle mellem den samlede befolkning og FOAs medlemmer i forhold til, hvem man er blevet mobbet af.

5 procent af FOAs medlemmer er blevet mobbet af borgere, brugere, patienter, elever, pårørende og lign. Det gælder kun for 1 procent af deltagerne i NFAs undersøgelse. Forskellen er statistisk sikker. Denne forskel kan være med til at forklare, hvorfor en større andel af FOAs medlemmer har været udsat for mobning sammenlignet med den samlede befolkning.

Med hensyn til mobning fra kolleger og ledere er der ingen statistisk sikre forskelle mellem FOAs medlemmer og den samlede befolknings besvarelser i NFA-undersøgelsen. Henholdsvis 9 og 8 procent svarer, at de er blevet mobbet af kolleger, og 4 procent i begge undersøgelser svarer, at de er blevet mobbet af en leder.

² NFAs undersøgelse henvender sig til den samlede befolkning. Derfor lyder svarkategori oprindeligt således: "Kunder, klienter, patienter, elever, m.fl.". Derudover er der en kategori kaldt "Underordnede". I denne undersøgelse er svarkategorierne tilpasset FOAs medlemmer, hvor formuleringen er ændret en smule, og der er set bort fra kategorien "Underordnede".

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 19. til den 28. januar 2015.

Indsamlingsmetode

Medlemmerne blev inviteret til undersøgelsen via e-mail. Der blev udsendt én påmindelse i perioden. Undersøgelsen indeholdt også spørgsmål om ulighed blandt børn, frivilligt arbejde, farlige situationer, ligestilling og OK15.

Målgruppen

Målgruppen er erhvervsaktive medlemmer af FOAs medlemspanel.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 3.311 medlemmer fra FOAs medlemspanel inviteret til undersøgelsen. 50 e-mailadresser var uvirksomme og det reelle antal inviterede er derfor 3.261. 1.820 svarede helt eller delvist på spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 56 i denne gruppe. 1.491 svarede helt, og 94 svarede delvist.

Vægtning af data

Der er ikke anvendt vægtning af data. Der er testet for sektorskævheder, og det kunne konstateres, at en sådan vægtning ikke har signifikant indflydelse på resultaterne.

Anvendelse af tal fra NFA

I notatet anvendes tal fra Det nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA). Tallene er fra 2012 og er hentet fra undersøgelsen "Arbejdsmiljø og helbred 2012-20". Tallene kan findes på NFAs hjemmeside (www.arbejdsmiljoforskning.dk) eller i databanken (<http://data.arbejdsmiljoforskning.dk/webview/>).